

Priebežná správa
k monitorovaniu dodržiavania štandardov obsahu a funkčnosti
webových stránok
(december 2010)

1. Zhrnutie všeobecných informácií o monitorovaní

1.1 Úvod do monitorovania obsahu a funkčnosti webových sídiel

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových sídiel v decembri 2010 je jednou z etáp monitorovacieho projektu v roku 2010.

Monitorovanie tejto oblasti štandardizácie prebieha od roku 2008, pričom príslušná legislatíva ich prvý krát uviedla do platnosti v roku 2008 a účinnosť týchto štandardov začala od 15. júla 2009.

Testovanie vychádzalo z presných požiadaviek, definovaných Výnosom Ministerstva financií SR č. 312/2010 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy (ďalej len "výnos") a to konkrétne so zameraním na štandardy podľa § 15 Obsah webového sídla, § 16 Komponenty a funkcionality webového sídla a § 17 Vizuálne rozloženie webových stránok.

V rámci monitorovania boli použité váhy jednotlivých požiadaviek, vypracované v predchádzajúcich etapách monitorovacích projektov.

Štandardy obsahu a funkčnosti webových sídiel sa zameriavajú najmä na zvyšovanie kvality poskytovaných elektronických služieb verejnej správy a to najmä na informatívnej úrovni (úroveň 1)¹.

Celkovým zámerom monitorovania je získať podporné informácie pre kontrolnú činnosť Ministerstva financií SR a zároveň slúžia na hodnotenie kvality webových sídiel verejnej správy a vyhodnotenie stavu implementácie požiadaviek pred a po uplynutí príslušných prechodných období.

1.2 Čo je nové

Výnos zaviedol nový štandard vizuálne rozloženie webových stránok (§ 17), ktorý sa zameriava na sémantickú úroveň poskytovania informácií a to na urýchlenie prístupu návštevníkov webových sídiel verejnej správy urýchlením intuitívnej navigácie. Účinnosť uvedeného štandardu nastane až v 15. júla 2011.

Výnos okrem toho explicitne upravil niektoré požiadavky, týkajúce sa obsahu a to požiadavkou na striktné oddeľovanie rôznych jazykových verzíí a zverejňovanie informácií na overenie skutočností pokiaľ povinná osoba umožňuje použitie šifrovanej komunikácie.

1.3 Použitá vzorka

Hodnotila sa vzorka v rozsahu 50 webových sídiel. V hodnotení boli zahrnuté všetky primárne webové sídla ústredných orgánov verejnej správy a samosprávnych krajov a pomerové počty webových sídiel ostatnej štátnej správy, miest a obcí.

Jednotlivé sídla monitorovacej vzorky boli zvolené na základe požiadaviek Ministerstva financií SR, presné rozdelenie je uvedené v kapitole 3.

¹ Zadefinované podľa § 44 výnosu MF SR č. 312/2010 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

Sídla organizácií, ktoré nie sú povinnými osobami v zmysle zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy, sú uvádzané ilustratívne a žiadna legislatívne dané porušenie ani sankčné konania im zo zistení nevyplývajú.

Poznámka: Vzorka, použitá v roku 2010, nie je preukazná pre skonštatovanie platnosti záverov pre celú verejnú správu ako takú, je však dostatočne preukazná pre niektoré zvolené segmenty (ústredné orgány štátnej správy a samosprávne kraje). Napriek tomu sa budú v ďalšom texte používať zovšeobecnenia ako „verejná správa“, „štátna správa“, „územná samospráva“ a podobne.

2. Metodika monitorovania

2.1 Použité požiadavky a váhovanie

Metodika bola stanovená so zameraním na dodržanie nasledovných požiadaviek, ktoré sú vlastnými štandardmi pre obsah, komponenty a funkcionality webových sídiel:

§ 15

Obsah webového sídla

Štandardom pre obsah webového sídla je

- a) *uvedenie vyhlásenia o splnení pravidiel prístupnosti webového sídla alebo jeho časti podľa prílohy č. 1; nesplnenie konkrétnych bodov alebo pravidiel sa jednoznačne uvedie vo vyhlásení,*
- b) *zverejnenie kontaktných informácií správcu obsahu a technického prevádzkovateľa dostupných zo všetkých stránok webového sídla, najmenej však dostupných alebo priamo uvedených na úvodnej webovej stránke,*
- c) *uvedenie informácií, týkajúcich sa kompetencií a poskytovaných služieb správcu obsahu, ktoré vyplývajú z osobitných predpisov, a to na jednej webovej stránke webového sídla,*
- d) *zverejnenie úradných hodín správcu obsahu, ak poskytuje služby verejnosti na vyhradených pracoviskách,*
- e) *poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku, a to najmenej v rozsahu informácií uvedených v písmenách b) až e) a v prílohe č. 1 bode 14.4.*

§ 16

Komponenty a funkcionality webových sídiel

Štandardom pre komponenty a funkcionality webových sídiel je

- a) *poskytnutie Really Simple Syndication (RSS) kanála, ak je obsah webového sídla aktualizovaný častejšie ako jeden krát za týždeň,*
- b) *poskytnutie vyhľadávania kľúčových výrazov, ak webové sídlo obsahuje kumulatívne viac ako 100 publikovaných informačných webových stránok.*

Priradenie váh v tabuľkách č. 1 a 2 vychádzalo z príručky hodnotiteľa a projektov, vypracovaných v predchádzajúcom období. Na základe praktických skúseností boli niektoré váhy upravené a v testovaní bola používaná upravená podoba. Tabuľka č. 3 navrhla novú množinu váh, hodnotenie tejto oblasti bolo zároveň ich otestovaním pre ďalšie použitie.

Par.	Štandard	Slovná kategória váhy	Bodová hodnota váhy
Štandardy funkčnosti webových stránok			
§ 15	Obsah webového sídla	Zvýšená	2
a)	uvedenie vyhlásenia o splnení pravidiel prístupnosti webového sídla alebo jeho časti podľa prílohy č. 1; nesplnenie	Základná	1

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

	konkrétnych bodov alebo pravidiel sa jednoznačne uvedie vo vyhlásení		
b) 1	identifikácia správcu obsahu	Vysoká	3
b) 2	identifikácia technického prevádzkovateľa	Základná	1
c) 1	zverejnenie kontaktných informácií správcu obsahu dostupných zo všetkých stránok webového sídla, najmenej však dostupných alebo priamo uvedených na úvodnej webovej stránke	Vysoká	3
c) 2	zverejnenie kontaktných informácií technického prevádzkovateľa dostupných zo všetkých stránok webového sídla, najmenej však dostupných alebo priamo uvedených na úvodnej webovej stránke	Základná	1
d)	uvedenie informácií, týkajúcich sa kompetencií a poskytovaných služieb správcu obsahu, ktoré vyplývajú z osobitných predpisov, a to na jednej webovej stránke webového sídla	Základná	1
e)	zverejnenie úradných hodín správcu obsahu, ak poskytuje služby verejnosti na vyhradených pracoviskách	Základná	1
f) 1	poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku	Zvýšená	2
f) 2	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií v písmene b) – identifikácia správcu obsahu a technického prevádzkovateľa	Základná	1
f) 3	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií v písmene b) – identifikácia technického prevádzkovateľa	Doplnková	0,5
f) 4	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií v písmene c) – kontaktné informácie správcu obsahu	Zvýšená	2
f) 5	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií v písmene c) – kontaktné informácie technického prevádzkovateľa	Základná	1
f) 6	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií v písmene d) – kompetencie a služby správcu obsahu	Základná	1
f) 7	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií v písmene e) – úradné hodiny správcu obsahu	Základná	1
f) 8	Poskytnutie obsahu webového sídla v anglickom jazyku v rozsahu informácií podľa prílohy č. 1, bodu 14.4 - úvodná stránka popisuje zmysel a účel sídla	Základná	1
g)	Nekombinovanie anglického obsahu a slovenského obsahu v anglickej verzii webového sídla, a to vrátane navigačných odkazov	Základná	1
h)	Zverejnenie najmenej jedného verejného kľúča pre chránený prenos elektronických poštových správ, ak povinná osoba	Základná	1

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

	takýto prenos poskytuje; verejný kľúč pre chránený prenos elektronických poštových správ sa zverejňuje spolu s kontaktnými informáciami správcu obsahu podľa písmena c)		
i)	Zverejnenie kontaktnej informácie, na ktorej je možné získať kontrolný reťazec znakov pre overenie pravosti certifikátov a verejných kľúčov používaných povinnou osobou pre elektronické služby verejnej správy a elektronické poštové správy	Doplňková	0,5

Tabuľka č. 1 - Váhovanie požiadaviek pre štandardy pre obsah webového sídla

Par.	Štandard	Slovná kategória váhy	Bodová hodnota váhy
Štandardy funkčnosti webových stránok			
§ 16	Komponenty a funkcionality webových sídiel	Základná	1
a)	Poskytnutie Really Simple Syndication (RSS) kanála, ak je obsah webového sídla aktualizovaný častejšie ako jedenkrát za týždeň	Základná	1
b)	Poskytnutie vyhľadávania kľúčových výrazov, ak webové sídlo obsahuje kumulatívne viac ako 100 publikovaných informačných webových stránok	Základná	1

Tabuľka č. 2 - Váhovanie požiadaviek pre štandardy komponentov a funkcionality webových sídiel

Par.	Štandard	Slovná kategória váhy	Bodová hodnota váhy
Štandardy funkčnosti webových stránok			
§ 17	Vizuálne rozloženie webových stránok	Základná	1
a)	Umiestnenie navigačného odkazu „kontakt“ alebo jeho ekvivalentu na začiatku alebo na konci hlavného navigačného menu, ak je navigačný odkaz jeho súčasťou	Základná	1
b) a c)	b) Jednoznačné odlíšenie navigačného odkazu „kontakt“ alebo jeho ekvivalentu od ostatného obsahu, ak nie je súčasťou hlavného navigačného menu c) Jednoznačné odlíšenie kontaktných informácií od ostatného obsahu, ak sú priamo uvedené na úvodnej webovej stránke	Základná	1
d)	Umiestnenie kontaktných informácií správcu obsahu a technického prevádzkovateľa alebo odkazu na kontaktné informácie aj osobitne v spodnej časti webovej stránky	Doplňková	0,5

Tabuľka č. 3 - Váhovanie požiadaviek pre vizuálne rozloženie webových stránok

2.2 Stanovenie metodiky

Pri kontrole sa pre jednotlivé požiadavky stanovila nasledovná metodika vyhodnocovania:

§ 15 Obsah webového sídla

[a)] Vyhlásenie o splnení pravidiel

- Za splnenie sa považovalo uvedenie osobitného vyhlásenia, pričom bolo možné použiť aj výsledky získané priamo z monitorovaní, vykonanými MF SR – v tomto prípade postačoval stručný slovný popis.
- Uvedenie značky „Blindfriendly“ prípadne úrovne A a vyššie podľa pravidiel WCAG 1.0 bolo považované za čiastočné splnenie, vo všeobecnosti sa však odporúča považovať ho iba za doplnkové.
- Použitie značiek pre validné HTML, CSS a podobne znamenalo splnenie iba niektorých bodov štandardov prístupnosti a preto ho nebolo možné považovať za úplné splnenie – uvedenie značiek malo dopĺňujúci charakter.

[b) 1] Identifikácia správcu obsahu

- Za dodržanie identifikácie správcu bolo akceptované uvedenie tzv. „banneru“² alebo nadpisu s názvom organizácie, za menej vhodný, ale rovnako akceptovateľný spôsob sa považovalo samostatné použitie identifikácie v spodnej časti webového sídla alebo v rámci postranných navigačných menu.
- V prípade špecifických sídiel (napr. registrov, portálov, nie však priamo hlavných sídiel organizácií) sa za postačujúcu považovala identifikácia v položkách menu ako napr. „O nás“ a podobne, dodržaním však samozrejme bol aj ľubovoľný zo spôsobov uvedený vyššie.
- Za optimálnu sa považovala osobitná identifikácia správcu obsahu v spodnej časti webového sídla, prípadne uvádzanie aj konkrétnych útvarov či osôb, zodpovedných za konkrétne webové stránky.

[b) 2] Identifikácia technického prevádzkovateľa

- Za splnenie sa považovalo najmä uvedenie takejto identifikácie v spodnej časti webového sídla, názov použitého redakčného systému (CMS) sa považoval za dopĺňujúci.
- Identifikácia mohla byť uvedená aj v inej časti úvodnej stránky, prípadne na osobitnej stránke, ktorá obsahovala technické informácie o webovom sídle (v tomto prípade však musela byť adresovaná z úvodnej stránky v jednoznačne identifikovateľnej podobe).
- Technickým prevádzkovateľom môže byť v zmysle výnosu aj správca obsahu, táto informácia však musela byť jednoznačne uvedená.

[c) 1] Uvedenie kontaktných informácií správcu obsahu (SO)

- Za splnenie sa považovalo uvedenie aspoň kontaktov podateľne alebo miesta na podávanie žiadostí o informácie (najmä e-mailu, telefónu a adresy organizácie), vhodnejším bol kontakt na administrátora („webmastra“) a optimálnym splnením bolo uvedenie kontaktu aj pre jednotlivých redaktorov, zodpovedných za konkrétne časti webového sídla.
- Uvedenie úplných kontaktov rôznych osôb organizácie nebolo v zmysle výnosu považované za povinné, ako vhodné sa však javilo uvádzanie kontaktov pre všetkých

² „banner“ je anglické označenie obrazového pásu, ktorý je zväčša používaný na upútavkové alebo reklamné účely, v prípade kontrolovaných sídiel bol väčšinou použitý na účely identifikácie vlastníka resp. správcu obsahu daného sídla

riadiacich predstaviteľov organizácie a zároveň pre všetky pracoviská, kde sa očakáva styk s verejnosťou pri riešení konkrétnych činností.

- Za splnenie sa považovala aj dostupnosť kontaktných informácií cez sémanticky jednoznačne pochopiteľný odkaz alebo navigačné menu na úvodnej stránke (napr. „kontakty“).

[c) 2] Uvedenie kontaktov technického prevádzkovateľa (TP)

- Za dostačujúce sa pre splnenie považovalo uvedenie odkazu na webové sídlo TP (ak ním nie je SO), optimálne priamo na webovú stránku TP, obsahujúcu jeho kontakty (v tomto prípade je však možné zo strany SO očakávať občasnú kontrolu existencie danej stránky, nakoľko webové sídlo TP pravdepodobne žiadnym spôsobom nepodlieha SO a môže sa teda ľubovoľne meniť).
- Splnením bolo samozrejme aj priame uvedenie kontaktných informácií TP, a to najmä na úvodnej stránke, prípadne na osobitnej stránke (adresovanej z úvodnej stránky v jednoznačne identifikovateľnej podobe), ktorá sa týkala technických informácií o webovom sídle.
- Vhodným riešením bolo použitie identifikácie v spodnej časti sídla, ktoré bolo zároveň odkazom na webové sídlo TP.

[d)] Informácie o kompetenciách a službách SO

- Pri dodržiavaní sa hodnotenie zameriavalo najmä na existenciu štatútu, zriaďovacej listiny, kompetencií vyplývajúcich z konkrétnych legislatívnych predpisov a ďalších doplnkových informácií.
- Dostačujúcim bol aj stručný, avšak vecne dostatočne rozsiahly slovný popis.
- Za dodržanie sa považovalo aj poskytnutie informácií v rámci jednej položky navigačného menu, „roztrúsenie“ informácií v rôznych menu, odkazoch či hierarchických úrovniach sa však považovalo za porušenie alebo nanajvýš za čiastočné dodržanie (podľa charakteru a štruktúry informácií).

[e)] Úradné hodiny SO

- Pri dodržiavaní bolo sledované najmä poskytovanie informácií o úradných hodinách podateľne a špecializovaných pracovísk organizácie (pokiaľ ich bolo možné identifikovať alebo predpokladať), neposkytnutie niektorej z týchto informácií bolo považované za porušenie.
- Pri všetkých úradoch sa očakávala minimálne existencia úradných hodín podateľne, prípadne centier prvého kontaktu.
- Bola vyhodnocovaná aj dostupnosť (ľahkosť získania) týchto informácií, avšak v rámci tohto monitorovania výsledok dodržiavania tejto požiadavky neovplyvnila.

[f)] Anglická verzia

- V prvom rade sa hodnotila samotná existencia a funkčnosť anglickej verzie.
- Posudzovala sa aj viditeľnosť resp. dostupnosť odkazu na anglickú verziu, táto však hodnotenie neovplyvnila.

V požiadavkách totožných s bodmi b) až e) sa postupovalo rovnako ako pri slovenskej verzii. Požiadavka podľa bodu a) nie je v anglickej verzii vyžadovaná.

[f) 14.4] Anglická verzia – účel alebo zmysel sídla

- V prípade hlavných sídiel organizácií sa za splnenie považovalo uvedenie jednoznačného nadpisu, ktorý obsahoval názov organizácie.

- V prípade špecifických sídiel sa za splnenie považovalo uvedenie jednoznačného nadpisu, ktorý obsahoval názov a určenie špecifického sídla, určenie však mohlo byť aj dostupné z jednoznačného odkazu priamo z úvodnej stránky (napr. anglický ekvivalent textu „O portáli“).
- V prípade nesprávneho slovenského nadpisu, alebo jeho neuvedenia, sa za akceptovateľné považoval aj jednoznačný popis priamo v texte úvodnej stránky, tento prístup sa však nepovažuje za vhodný.

Nasledovné tri body boli hodnotené iba predbežne, ich výsledok sa nezarátal do celkového hodnotenia, nakoľko ich účinnosť nastane až od 15. júla 2011:

[g)] Nekombinovanie anglického a slovenského obsahu

- Za porušenie sa považovalo najmä miešanie slovenskej verzie v navigácii (hlavné menu, podmenu), ako aj v hlavných častiach obsahu (identifikácia).
- Slovenská verzia banneru alebo informácií v spodnej časti sídla bola považovaná za čiastočné porušenie, pokiaľ boli tieto informácie ľahko získateľné iným spôsobom (napr. textom úvodnej stránky).
- Za porušenie alebo čiastočné porušenie sa v závislosti od dôležitosti obsahu považovalo aj nekorektné nastavenie presunov medzi rôznymi jazykovými verziami (napr. položka v anglickom menu bez upozornenia otvorila slovenskú verziu, návrat bol možný iba opäť od začiatku cez centrálnu „logo“ alebo odkaz).
- Používanie ilustratívnych anglických výrazov v texte alebo duálne zobrazenie častí textu (napr. názvov) nie je porušením.

[h)] Zverejnenie verejného kľúča pre chránený prenos elektronických poštových správ

- Za porušenie sa považovalo, pokiaľ povinná osoba identifikovala, že poskytuje šifrovaný prenos alebo bola táto skutočnosť známa, a verejný kľúč nebol zverejnený.
- Za porušenie sa považovalo aj neuvedenie tejto informácie spolu s kontaktnými informáciami, za akceptovateľné sa však považovalo ľahko identifikovateľná osobitná stránka s takouto informáciou (napr. pri technických parametroch), avšak iba v prípade, že časť s kontaktnými informáciami obsahovala na ňu odkaz, inak to bolo považované za čiastočné porušenie.

[i)] Zverejnenie kontaktnej informácie na overenie pravosti certifikátov a verejných kľúčov

- Za dodržanie sa považovalo uvedenie takéhoto jednoznačne identifikovateľného kontaktu (optimálne telefonického) na stránke s príslušnými informáciami.

§ 16 Komponenty a funkcionality webových sídiel

[a] RSS

- Za účelom zistenia povinnosti tejto požiadavky sa vyhodnocovala existencia aktualít, správ a podobných častí sídla, periodicita takýchto častí, ako aj častosť aktualizácie jednotlivých webových stránok sídla.
- Za správne použitie RSS sa považovalo použitie minimálne na úvodnej stránke, v optimálnom prípade uvedením v rámci hlavného navigačného menu, dostupnom na všetkých stránkach sídla.
- Za akceptovateľné, avšak nie príliš vhodné použitie, sa považovalo použitie iba na konkrétnej stránke napr. s aktualitami.
- Hodnotenie ovplyvňovala aj nájdnosť tejto funkcie.

[b] Vyhľadávanie

- Za účelom zistenia povinnosti tejto požiadavky sa vyhodnocoval počet webových stránok konkrétneho webového sídla.
- Vyhodnotenie kvality, prípadne rozšírených funkcionalít vyhľadávania, nebolo predmetom hodnotenia.
- Pokiaľ existovala funkcia vyhľadávania, ale nebola bežným a očakávaným spôsobom funkčná (napr. v bežne používaných verziách najrozšírenejších prehliadačov), bolo toto považované za porušovanie.
- Za akceptovateľné riešenie sa považovala aj integrácia externých vyhľadávaní (napr. Google).

3. Výsledky monitorovania

Pri kontrole bolo použité nasledovné rozdelenie kategórií povinných osôb, ktoré sa používa aj pri iných monitorovaniach:

- Štátna správa
 - Ústredné orgány štátnej správy
 - Ostatné orgány štátnej správy
- Územná samospráv
 - Vyššie územné celky
 - Mestá
 - Ostatné obce

Monitorovacia vzorka bola rozdelená v pomere 34 organizácií štátnej správy a 16 organizácií územnej samosprávy so zameraním sa na centrálné (najvýznamnejšie) organizácie štátnej správy a samosprávne kraje a krajské mestá v prípade územnej samosprávy.

Celkové rozdelenie vzorky je možné vidieť v tabuľke č. 4.

Typ organizácie	Počet
ÚOŠS	23
Ostatná štátna správa	11
Štátna správa	34
VÚC	8
Mestá	8
Obce	0
Územná samospráva	16
Verejná správa spolu	50

Tabuľka č. 4 – Rozdelenie monitorovacej vzorky

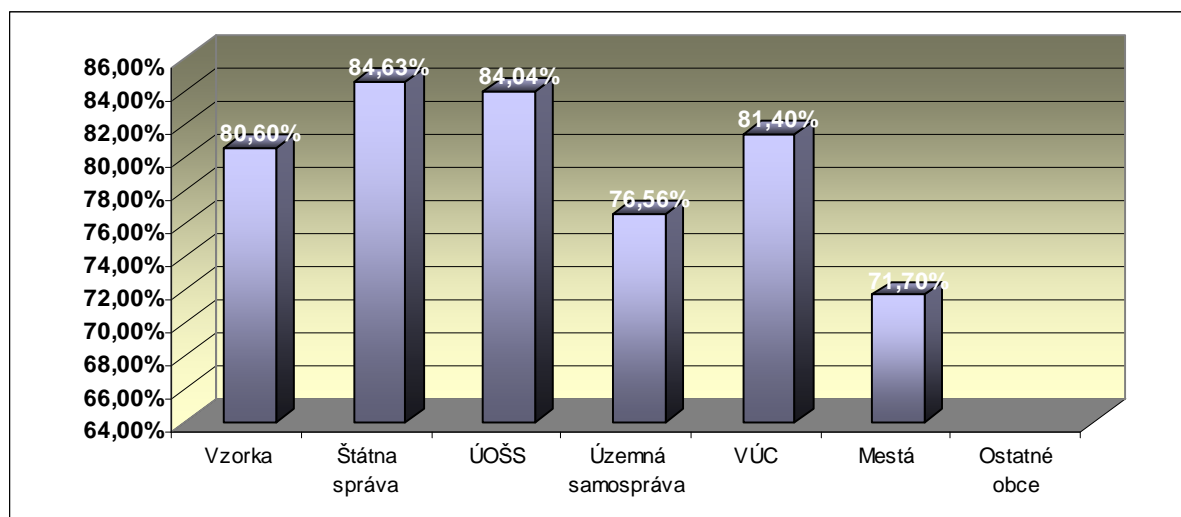
Výsledky testovania a konkrétne zistenia pre jednotlivé organizácie sú uvedené v prílohách č. 2 až 5.

Poznámka: V porovnaní s rokom 2009, kedy bolo testovaných 2x 100 webových sídiel (niektoré opakované) s celkovým počtom 160 unikátnych sídiel, je vzorka z roku 2010 štatisticky nie úplne dostatočná – rozsiahlejšie monitorovanie sa očakáva až v roku 2011.

Na základe výsledkov testovania je možné uviesť nasledovnú analýzu aktuálneho stavu dodržiavania štandardov pre obsah a funkčnosť webových sídiel:

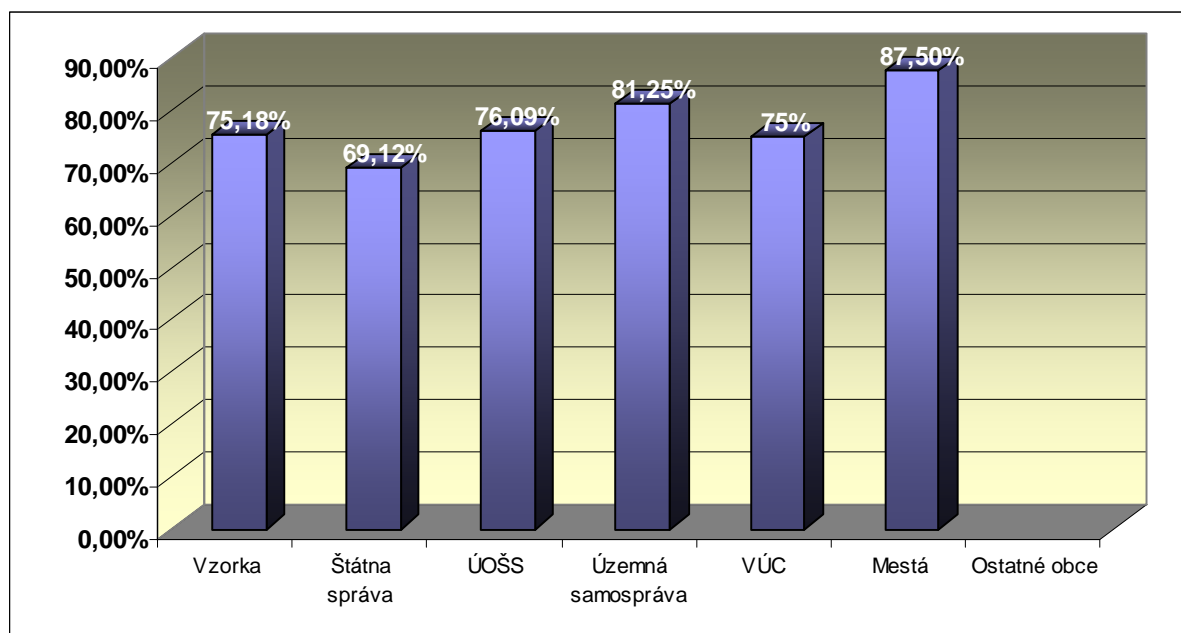
Katégorieia organizácie	Dodržiavanie § 15	Dodržiavanie § 16	Dodržiavanie § 17
Celá vzorka	80,6%	75,18%	74,61%
Štátna správa	84,63%	69,12%	72,35%
ÚOŠS	84,04%	76,09%	71,09%
Územná samospráva	76,56%	81,25%	76,88%
VÚC	81,4%	75%	76,25%
Mestá	71,7%	87,5%	77,5%
Ostatné obce	-	-	-

Tabuľka č. 5 - Štatistické hodnotenie dodržiavania podľa kategórií povinných osôb

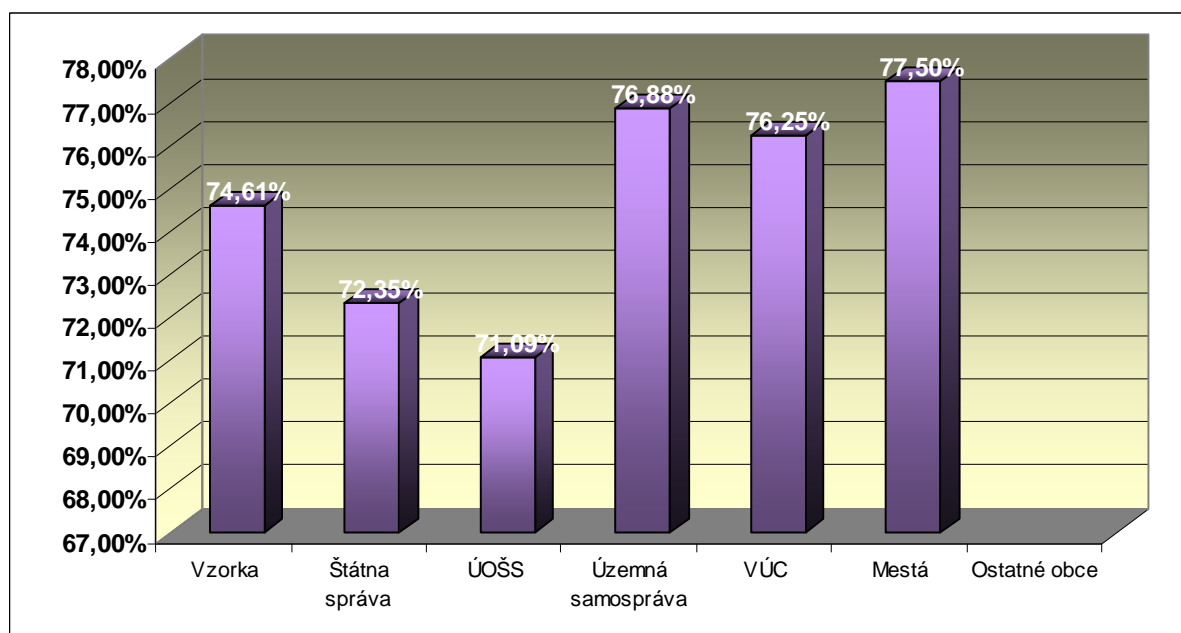

Graf č. 1 - Štatistické hodnotenie dodržiavania požiadaviek na obsah podľa kategórií povinných osôb

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

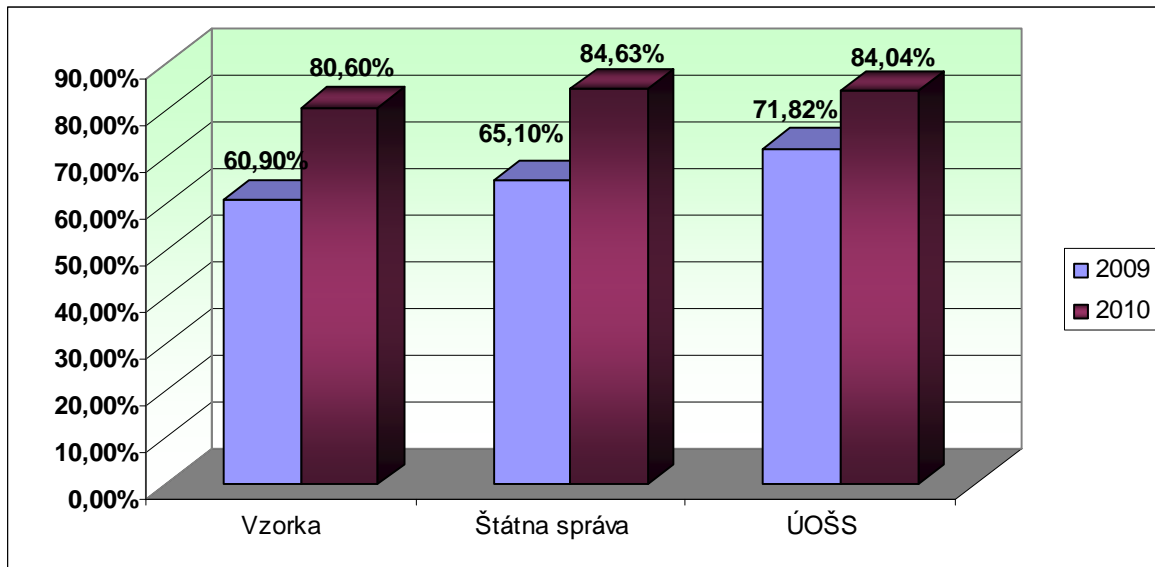
Graf č. 2 - Štatistické hodnotenie dodržiavania požiadaviek na komponenty a funkcionality podľa kategórií povinných osôb

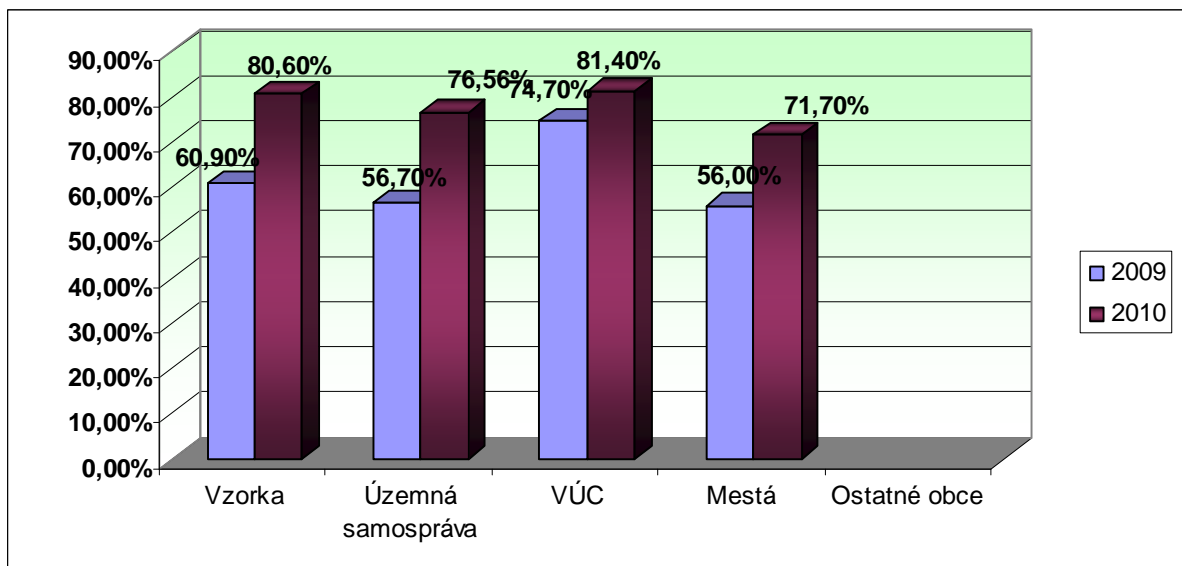
Graf č. 3 - Štatistické hodnotenie dodržiavania požiadaviek na vizuálne rozloženie podľa kategórií povinných osôb

Ďalej uvádzame porovnanie s výsledkami v roku 2009.

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

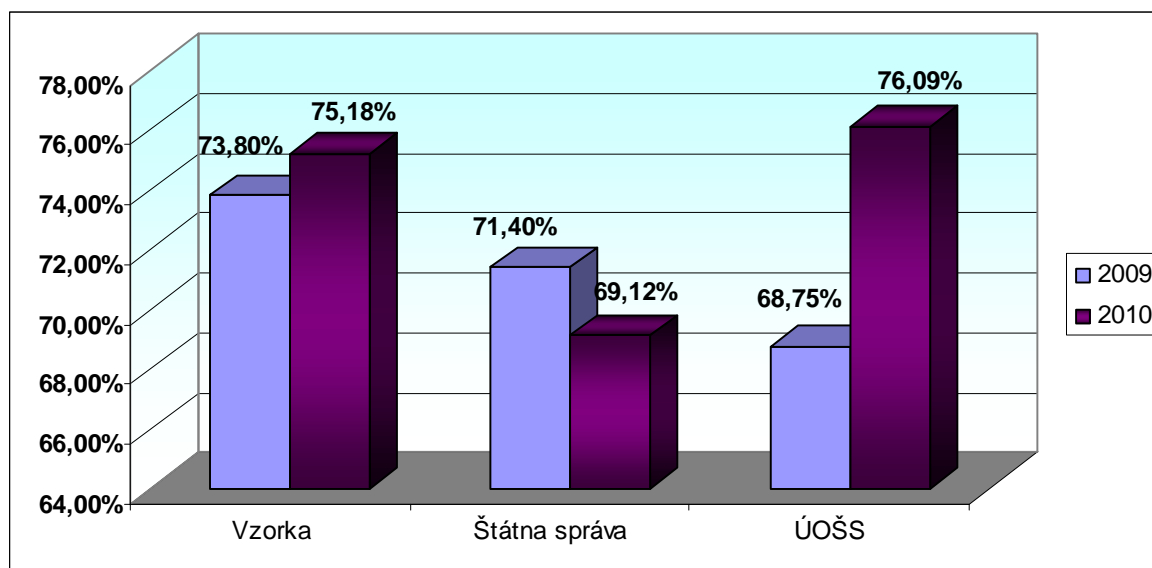

Graf č. 4 – Porovnanie priemerných výsledkov štandardov pre obsah webových sídiel v rokoch 2009 a 2010 pre štátnu správu

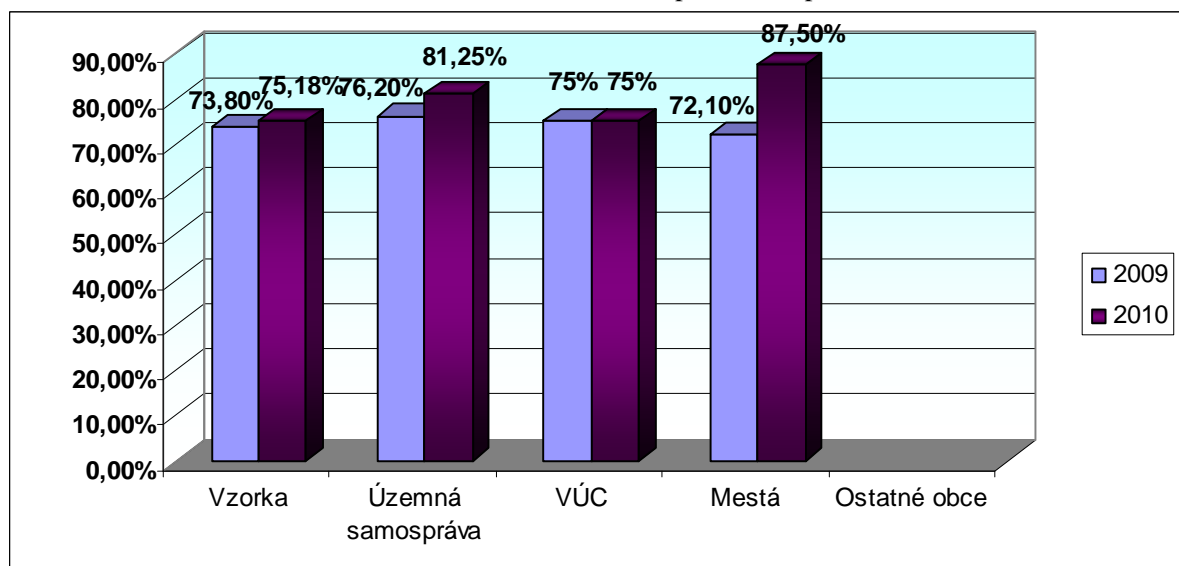

Graf č. 5 – Porovnanie priemerných výsledkov štandardov pre obsah webových sídiel v rokoch 2009 a 2010 pre územnú samosprávu

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

Graf č. 6 – Porovnanie priemerných výsledkov štandardov pre komponenty a funkcionality webových sídiel v rokoch 2009 a 2010 pre štátnu správu

Graf č. 6 – Porovnanie priemerných výsledkov štandardov pre komponenty a funkcionality webových sídiel v 1. a 2. fáze pre územnú samosprávu

Vizuálne rozloženie webových sídiel je novou požiadavkou, ktorá v roku 2009 nebola monitorovaná, porovnanie preto nie je možné uviesť.

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené štatistické údaje dodržiavania jednotlivých požiadaviek štandardov podľa § 15 a § 16. Vzhľadom na možnosť hodnotenia „čiastočne“ bolo možné získať aj polovičné body.

Monitorovanie štandardov obsahu a funkčnosti webových stránok 2010

Typ organizácie	§ 15 Obsah - pomocná výpočtová tabuľka						
	a) vyhlásenie	b) identifikácia SO	identifikácia TP	c) kontakty SO	kontakty TP	d) kompetencie SO	e) úradné hodiny SO
CELÁ VZORKA [50]	22,5	50	39	50	39	47	47
Štátna správa [34]	17,5	34	25	34	26	34	31
ÚOŠS [23]	12,5	23	17,5	23	20	23	21,5
Územná samospráva [16]	5	16	14	16	13	13	16
VÚC [8]	4	8	7	8	6	6	8
Mestá [8]	1	8	7	8	7	7	8

Tabuľka č. 6: Štatistické vyhodnotenie počtu webových sídiel, dodržiavajúcich jednotlivé požiadavky štandardu pre obsah webového sídla (1. časť)

Typ organizácie	§ 15 Obsah - pomocná výpočtová tabuľka							
	f) anglická verzia	fb) identif. SO anglicky	identif. TP anglicky	fc) kontakty SO anglicky	kontakty TP anglicky	fd) kompetencie SO anglicky	fe) úradné hodiny SO anglicky	f14.4) účel sídla anglicky
CELÁ VZORKA [50]	45	42,5	24	39	25	35	23,5	40,5
Štátna správa [34]	32	30,5	14,75	30	17	27	17	29,5
ÚOŠS [23]	21	19,5	9,5	19	12	16	12	19,5
Územná samospráva [16]	13	12	9,25	9	8	8	6,5	11
VÚC [8]	6	6	6	6	6	4,5	5	6
Mestá [8]	7	6	3,25	3	2	3,5	1,5	5

Tabuľka č. 7: Štatistické vyhodnotenie počtu webových sídiel, dodržiavajúcich jednotlivé požiadavky štandardu pre obsah webového sídla (2. časť)

Typ organizácie	§ 16 Komponenty a funkcionality webového sídla	
	a) RSS dodržiava alebo sa netýka	b) vyhľadávanie dodržiava alebo sa netýka
CELÁ VZORKA [50]	30	43
Štátna správa [34]	20	27
ÚOŠS [23]	16	19
Územná samospráva [16]	10	16
VÚC [8]	4	8
Mestá [8]	6	8

Tabuľka č. 8: Štatistické vyhodnotenie počtu webových sídiel, dodržiavajúcich jednotlivé požiadavky štandardu pre komponenty a funkcionality webového sídla

Typ organizácie	§ 16 Komponenty a funkcionality webového sídla		
	a) kontakt v menu hore-dole	b) ak "kontakt" nie je v menu, je odlišený c) kontaktné info na úvode sú odlišené	d) kontakt SO a TP alebo odkazu na ne aj v spodnej časti webovej stránky
CELÁ VZORKA [50]	28	49,5	29,5
Štátna správa [34]	17,5	34	20
ÚOŠS [23]	11,5	23	12,75
Územná samospráva [16]	10,5	15,5	9,5
VÚC [8]	5	8	4,5
Mestá [8]	5,5	7,5	5

Tabuľka č. 9: Štatistické vyhodnotenie počtu webových sídiel, dodržiavajúcich jednotlivé požiadavky štandardu pre vizuálne rozloženie webových stránok

4. Zistenia

Najčastejšie boli porušované požiadavky podľa § 15 a) „Uvedenie vyhlásenia o prístupnosti“ a § 15 f) „Úradné hodiny správcu obsahu v anglickom jazyku“ (27,5 prípadov, čo je vyše polovica monitorovanej vzorky).

Najčastejšie chyby pri dodržiavaní jednotlivých požiadaviek je možné všeobecne popísať nasledovne:

Štandardy pre obsah webových sídiel:

- Vo veľkej väčšine prípadov absentovalo vyhlásenie o prístupnosti.
- V prípade anglických verzií vo väčšine prípadov absentovali akékoľvek informácie o úradných hodinách.
- Často krát absentovali kontaktné informácie technického prevádzkovateľa.
- V určitom množstve prípadov bolo uvádzanie jednotlivých kompetencií a služieb správcu obsahu nekonzistentne rozložené do rôznych webových stránok na rôznej hierarchickej úrovni.
- V určitom množstve prípadov sa úradné hodiny podateľne uvádzali iba v odkaze alebo menu, ktorý sa týkal slobodného prístupu k informáciám, avšak vo všeobecných kontaktných informáciách sa takáto informácia nenachádzala – tento postup nebol považovaný za chybu, avšak nie je považovaný za vhodný.

Štandardy pre komponenty a funkcionality webových sídiel:

- Najčastejšie nedodržanie bolo nepoužívanie RSS, absencia vyhľadávania bola vo výrazne nižšom množstve. Zaujímavé je, že sa vyskytol aj prípad „falošného“ vyhľadávania, kedy ponúkaná funkcia nefungovala.

Štandardy pre komponenty a funkcionality webových sídiel:

- Vzhľadom na novosť tejto požiadavky sa v predbežnom hodnotení neočakávalo zásadné dodržiavanie, pričom však požiadavka jednoznačné odlíšenie kontaktných informácií mimo menu bola prakticky dodržaná vo všetkých prípadoch.
- Ostatné dve požiadavky dodržalo približne 60% monitorovaných sídiel.

Pre tzv. jazykové mutácie (webové sídla v jazyku inom ako slovenskom) je možné konštatovať nasledovné:

- Obsah, poskytovaný v jazykovej mutácii, je väčšinou minimalizovaný na minimálnu možnú mieru a prakticky vždy obsahuje iba stručné statické údaje.
- Obsah a najmä kontaktné informácie bývajú väčšinou nedostatočné, najviac absentuje uvádzanie úradných hodín, pričom v množstve prípadov sa táto informácia v slovenskej verzii vyskytuje.

Na základe grafov v kapitole 3 je možné konštatovať, že:

- vzorka z roku 2010 obsahovala iba obmedzený počet webových sídiel na utvorenie celkového presného odhadu a skoky hodnôt môžu byť príliš „ostré“;
- opakovaná vzorka pre ÚOŠS a VÚC bola úplná a teda presne vyhodnotiteľná;
- pre požiadavky na **obsah webových sídiel**
 - bol minimálny nárast priemernej hodnoty v ľubovoľnej kategórii o 6,7% a to pre kategóriu vyšších územných celkov, ktorá dosiahla v minulom roku (2009) najvyššiu priemernú hodnotu (74,7%),
 - dosiahla maximálny nárast ostatná štátna správa a to v hodnote 26,83% na výslednú hodnotu 85,22%, čo je zároveň najvyššou priemernou hodnotou,
 - bol celkový nárast priemerných hodnôt o 19,7%, z pôvodných 60,9% v roku 2009 na 80,6% v roku 2010,
 - je rozdiel hodnôt štátnej správy (84,63%) a územnej samosprávy pomerne výrazný, pričom pri webových sídlach územnej samosprávy pokleslo až 6 sídiel z celkových 16, zatiaľ čo v prípade štátnej správy sa zhoršili 4 webové sídla z celkových 34,
 - dosiahlo 8 webových sídiel 100% úroveň dodržiavania (oproti 3 v roku 2009), avšak 8% sídiel naďalej zostáva pod úrovňou 50% (v roku 2009 to bolo 34%).
- pre požiadavky na **komponenty a funkcionality webových sídiel**
 - paradoxne na rozdiel od obsahu webových sídiel nastal práve vo vzorke pre ostatnú štátnu správu pokles dodržiavania o 11,9%,
 - nezaznamenala kategória VÚC žiadnu zmenu a zotrvala na hodnote 75%,
 - dosiahla maximálny nárast ústredná štátna správa a to v hodnote 15,4% s celkovou priemernou hodnotou dodržiavania 87,5%, ktorá je zároveň najvyššou priemernou hodnotou,
 - bol celkový nárast priemerných hodnôt v hodnote 1,38% na výslednú 75,18% úroveň dodržiavania.
- pre požiadavky na **vizuálne rozloženie webových stránok**
 - sa všetky kategórie s výnimkou ÚOŠS pohybovali v hodnote približne 77%,
 - bola predbežne najnižšia úroveň dodržiavania zistená pri ÚOŠS a to 71,09%.
- vo všeobecnosti sú viac dodržiavané požiadavky na obsah ako na komponenty a funkcionality webových sídiel, čo je možné dať do pozornosti, lebo pri komponentoch a funkcionalitách je potrebné dodržať iba 2 požiadavky, zatiaľ čo pri obsahu viac ako 6.

Presné porovnania poklesov a nárastov jednotlivých webových sídiel si je možné pozrieť v prílohe 5.

Vo všeobecnosti je teda vidno, že štandardizácia má vplyv na nárast kvality webových sídiel, pričom dodržiavanie požadovaných požiadaviek rastie. Tento nárast je však iba veľmi pozvoľný a preto sa odporúča pristúpiť k prísnejším opatreniam.